

MESINDUSPROGRAMMI JUHTKOMISJONI KOOSOLEK

PROTOKOLL nr 1

Tallinn

19. oktoober 2010

Võtsid osa: Andres Oopkaup Põllumajandusministeerium (põllumajandus- ja kaubanduspoliitika asekancler), Mai Talvik Põllumajandusministeerium (põllumajandusturu korraldamise osakonna juhataja), Aleksander Kilk Eesti Mesinike Liit ning Eesti Aianduse ja Mesinduse Keskseks, Aavo Meister Eesti Meetootjate Ühendus, Aivar Raudmets Eesti Mesinike Liit, Marje Riis Saaremaa Meetootjate Ühing, Ain Zereen Veterinaar- ja Toiduamet (põllumajandusloomade aretuse ja turukorralduse osakonna turukorralduse büroo juhataja), Liina Tilk Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (arengutoetuste osakonna riiklike toetuste büroo juhataja), Jaanus Tull Eesti Kutseliste Mesinike Ühing, Dagmar Undrits Veterinaar- ja Toiduamet (toiduosakonna loomse toidu büroo peaspetsialist), Liina Jürgenson Põllumajandusministeerium (Põllumajandusturu korraldamise osakonna loomakasvatussaaduste büroo juhataja).

1. Andres Oopkaup andis ülevaate eelnevatest mesinduse programmidest. Eestis on seni rakendatud kaks ja pool mesindusega seotud ja Euroopa Liidu (EL) poolt rahastatavat programmi. Rakendatud on „Mee tootmise ja turustamise arendamise Eesti riikliku programmi“ perioodil 01.09.2004-31.08.2007 ja 01.09.2007-31.08.2010 ning mesinduse teavitus- ja müügiarendustegevuse programmi (mis katkestati).

Käesolev programm „Mee tootmise ja turustamise arendamise Eesti riikliku programm“ perioodil 2010-2013 esitati EL Komisjonile aprillis ja sai heakskiitva otsuse septembris käesoleval aastal. EL poolt kindlas raamistikus rakendatava programmi osas oli liikmesriigil võimalus valida 6 meetet, Eestis rakendatakse käesoleval programmiperioodil 4 meetet. Programmi rahastatakse EL poolt ja kaasrahastatakse Eesti riigieelarvest.

Aleksander Kilk informeeris, et eelnevatel perioodidel on MES Eesti Mesinike Liitu rahaliste vahendite leidmisel aidanud kuid käesolevast aastast MES toetada enam ei saa. Samas MAK kalanduse analoogse projekti osas planeeritakse ettemaksu ja ka Leader programmis on ettemaksu varem lubatud. Kas on võimalik programmi tegevusteks ettemaksu saada?

Selgitati, et käesoleva programmi raames ei ole võimalik ettemaksu teha, sest põllumajandusvaldkonnas kehtib EL rahastatavate programmide/projektide puhul põhimõte, et rahastatakse peale kulutuste tegemist ja kuludokumentide alusel. Mesindusprogrammi raames ei ole ka tagatise süsteemi.

2. Arutati „Mee tootmise ja turustamise arendamise Eesti riikliku programmi 01.09.2007-31.08.2010“ viimasel koosolekul (08. 09.2010, Mesindusprogrammi juhtkomisjoni protokoll nr 12) lahtiseks jäänud küsimusi:

a. Põllumajandusministeerium selgitab lõppenud 2007-2010 mesindusprogrammi kokkuvõtliku hinnangu andmisega seonduvat.

Selgitati, et nagu ka esimesel programmiperioodil, aastatel 2004- 2007, tuleb projektijuhil koostada kokkuvõtte.

Aleksander Kilk esitas juba koostatud kokkuvõtte mesindusprogrammi 8.4 näitajate alusel. Lepiti kokku, et ta edastab selle elektrooniliselt sekretariaadile, et oleks võimalik täiendusi teha.

b. Põllumajandusministeerium täpsustab uude mesindusprogrammi üleminevate asjade tingimusi.

Selgitati, et mesindusprogrammi 2007-2010 perioodi projektijuht koostab nimekirja nimetatud programmi raames soetatud asjadest ja nende asukohast ning edastab selle mesindusprogrammi 2010-2013 projektijuhile ja sekretariaadile.

Aleksander Kilk, et selline nimekiri on olemas ja mõninga täpsustamise järel ka võimalik edastada.

Otsustati:

- 1. Aleksander Kilk edastab mesindusprogrammi 2007-2010 perioodi kokkuvõtte ka elektrooniliselt, et oleks võimalik täiendusi teha.**
- 2. Aleksander Kilk edastab mesindusprogrammi 2010-2013 projektijuhile ja sekretariaadile mesindusprogrammi 2007- 2010 raames soetatud asjade nimekirja koos märkega asjade asukoha kohta.**

3. Juhtkomisjoni protseduurireeglid. Liina Jürgenson tutvustas protseduurireegleid.

Marje Riis küsis majandusaasta mõiste osas, miks on programm 01. septembrist järgmise aasta 31. augustini, aga majandusaasta kestab 16. oktoobrist järgmise aasta 15. oktoobrini.

Selgitati, et programmi majandusaasta ei ühti kalendriaastaga. Programmi raames tehtud tegevused tuleb teha 31. augustiks ja siis on võimalik kuludokumente menetleda ja väljamakseid teha 15. oktoobrini.

Liina Tilk küsis protseduuride punkt 22 kohta. Mida on mõeldud Pria poolt esitatud andmete all?

Selgitati, et kui kuludokumentide läbivaatamisel selgub vastuolo juhtkomisjoni poolt heakskiidetud tegevusaruande osas siis rahastamine toimub kuludokumentide alusel ja lõpparuannet täiendatakse vastava märkega.

Arutati mida lugeda meili teel poolt hääletamiseks. Kas meilile vastamata jätmise lugeda poolt või vastu hääletamiseks?

Kirjaliku otsuse vastuvõtmise protseduuri punkt 25 kohaselt loetakse ettenähtud tähtajaks reageerimata jätmist vaikimisi otsuse poolt hääletamiseks.

Otsustati, meili saatmisel täpsustab sekretariaat, et ettenähtud tähtjaks vastamata jätmist loetakse vaikumisi poolt hääletamiseks.

Juhtkomisjoni protseduurireedid võeti vastu ühehäälselt.

Otsustati:

- 1. Juhtkomisjoni protseduurireedid vastu võtta.**
- 2. Meili saatmisel täpsustab sekretariaat, et ettenähtud tähtjaks vastamata jätmist loetakse vaikumisi poolt hääletamiseks.**

4. „Mee tootmise ja turustamise arendamise Eesti riikliku programmi 01.09.2010-31.08.2013“ Tegevuskava ja kulude kalkulatsiooni 1. tegevusaasta I poolaasta arutelu.

Projektijuht tutvustas tegevuskava meetmete kaupa.

Meetme 1.2. Koolitajate koolituse meetme eesmärgiks on kasutada koolitajaid piirkondlike õppepäevade lektoritena. Korruga koolitatakse 25 inimest, lõppeesmärgiks on atesteeritud 15 inimest.

Marje Riis küsis millised on atesteerimise tingimused ja kuidas see toimub?

Projektijuht selgitas, et atesteerimismõõded on alles väljatöötamisel ja selleks on planeeritud koondada töögrupp.

Meetme 1.3. Vabariiklikud seminarid ja teabepäevad. Arutelu, kuidas näidata kuludokumentides kui ühel päeval, samas kohas toimub tegevus mesindusprogrammi raames ja näiteks EML üritus?

Selgitati, et ruumide renti tuleks siis proportsionaalselt jaotada.

Liina Tilk selgitas, et üheks kriteeriumiks on lektoritundide arv. Samas võib olla juhuseid, kus lektor lektoritasu ei võta. Iga olukorda tuleb eraldi hinnata ja kasutada talupoja mõistust.

Ain Zereen küsis, mida on mõeldud antud meetme muude kulude all?

Projektijuht selgitas, et reklaami ja kuulutuste kulud.

Meetme 1.5. Mesinike teavitamine.

Jaanus Tull küsis, kas lisaks Mesinike lehele on planeeritud ka muid trükiseid?

Projektijuht selgitas, et jah on planeeritud 4 teabekandjat aastas, sealhulgas tööparandusalane väiketrukis.

Küsimisi veel mis saab soetatud perioodikast?

Selgitati, et perioodikast tehakse kokkuvõtteid, mida kasutatakse koolitusel ning kõikide ostetud ajakirjadega on võimalik tutvuda ka EML kontoris kohapeal.

Kas ei võiks ajakirju refereerida ja kajastada Mesinike lehes?

Seda on ka tehtud, kuid võiks rohkem teha. Lisaks võiks veebilehel olla märke ilmunud perioodika kohta ja lühikesed refereeringud, arvestades seejuures, et ei rikutaks autoriõigusi.

Meetme 1.6. Teabelevivõrgustiku toimimiskulud. Projektijuht selgitas, et arutluse all on olnud eraldi mesindusprogrammi jaoks domeeni registreerimine. Veebi tegija on selgitamisel.

Jaanus Tull juhtis tähelepanu, et mesindusprogrammi tegevused peavad senisest selgemalt eristuma.

Marje Riis juhtis tähelepanu, et väljund peaks olema ka inglise keelde. Järgnes arutelu googl' damise nime osas. Ühesele seisukohale ei jõutud.

Otsustati, et mesindusprogrammi veebileht peab olema võimalikult lihtsa ülesehitusega/informatsioon kergesti leitav. Mesindusprogrammi ja EML tegevused selgesti erituvad.

Meetme 1.7. Test- ja vaatlusmesilad. Projektijuht tutvustas meetet, mille eesmärgiks on 15- 17 vaatlusmesila võrgustik, nagu eelmiselgi programmiperioodil. Nimetatud meetmesse püütakse kaasata enam noori.

Küsimus, kas eelneval perioodil test- ja vaatlusmesilate ülesandeid täitnud ei sooviks jätkata? Jah kindlasti on mesinike, kes jätkavad ka sellel perioodil.

Arutelu tulevikku silmas pidades: olemas on automaatsed test- ja vaatlusseadmed, mis registreerivad näidud. Sellise seadme ostuks on üritatud ka toetust saada, kuid seni pole see võimalik olnud.

Meetme 1.8. Piirkondlik mesilashaiguste seire. Sellest perioodist on meetme 1.9. ja 2. osas üks juht- Arvi Raie.

Küsimus, kas sellesse meetmesse on planeeritud ka lisa inimene tööle võtta? Projektijuht selgitas, et kuivõrd sellel perioodil on programmi eelarve tunduvalt väiksem kui eelmisel, siis tõenäoliselt mitte. Arvi Raiega on leping praegu tehtud üheks aastaks.

Küsimus kulutuste osas. Aasta kulud on pooleks jaotatud, samas praegu on algamas talvine periood ja haiguste seiret palju teha ei saa?

Projektijuht selgitas, et planeeritud on pool summast, aga kui ära ei kasutata, siis kantakse II poolaastasse. Samas lektoriks olemise puhul tasustatakse meetme juhti 1.3 ja 1.4 meetme lektoritasude alt, transpordikulu 1.8 meetme alt.

Juhiti tähelepanu, et antud meetet kasutatakse sihipäraselt ja kevad- talvisel perioodil peab olema võimalik teostada piirkondliku mesilashaiguste seiret.

Tõstatati küsimus, kas Arvi Raie konsulteerib mesinike mesilashaiguste küsimuses?

Jah ja on seda ka teinud. Tagasiside on olnud positiivne.

Kas veebis ei võiks olla üleval, et ta seda teeb?

Otsustati, et projektijuht küsib Arvi Raielt luba tema kontakti veebi ülesse panemise kohta?

Meetme 1.9. Rahvusvahelised nõupidamised, kongressid. 4.-6. veebruaril 2011.a toimub Tartus Põhja- ja Baltimaade Mesindusnõukogu aastakoosolek ja teaduskonverents. Eesti on sellel aastal eesistujaks ja ürituse läbiviimine on aukohustus.

Kas on lubatud kasutada 20 000 krooni kuni 5 inimese osalustasuks?

Siiamaani on selle meetme osas nimetatud üritusi rahastatud, kuid siis on üritus toimunud välisriigis.

Andres Oopkaup selgitas, et meie jaoks on oluline kuidas need 5 inimest välja selgitatakse (millised on kriteeriumid), et mesinike oleks võrdselt koheldud.

Liina Tilk peaks jätkama ka põhimõttega, et osalejad levitaksid informatsiooni, mida ürituselt saadi.

Otsustati, lubada rahastamist, kuid tagatud peab olema mesinike võrdne kohtlemine.

Meetme 2. Varroatoosi monitooring ja tõrjemeetodid. Juhiti tähelepanu, et antud meetme kajastamisel peaks rohkem rõhku panema mida konkreetsemalt käesoleva poolaasta raames tehakse ja mis on selle tulem.

Nimetatud meetme juures on välja toodud ravim MiteAway QuickStrips. Siit ei selgu, kas seda juba kasutatakse või alles planeeritakse kasutada.

Juhiti tähelepanu, et juhul kui ravimit soovitakse kasutada, siis tuleb selleks ka Ravimiameti luba taotleda. Ravimiameti loata ravimi kasutamist antud programmi alt ei lubata.

Meetme 3. Mee kvaliteedi määramine ja juhtimine. Võrreldes eelmiste perioodidega on meeproovide arv vähenenud.

Ain Zereen tundis huvi, et kas ja millal saab andmed 2010. aasta kohta?

Projektijuht. Andmed kindlasti saab ja 2011. aasta esimese pooles.

Meetme 4. Mesilasperede arvukuse suurendamise arendustöö.

Ain Zereen küsis, miks on mitu erinevat populatsiooni (kaks rassi ja üks ristanudõug) ja milline on Eesti Tumemesilase populatsioon?

Aleksander Kilk selgitas, et nimetatud populatsioonid on enam levinud ja ei oleks mõistlik piirduda vaid ühega. Mitme erineva mesilasrassi aretustöö annaks mesinikel võimaluse valida just tema mesilale sobivat. Tumemesilaste populatsioon on olematu.

Küsimus, kuidas on võimalik mesilaste aretustööd teha, et segunemisi ei oleks?

Selleks selgitatakse välja piirkonnad (paarumisaladeks saared), kus seda ohtu ei ole.

Liina Jürgenson juhtis tähelepanu, et VTA-sse on antud sisse aretusühingu tunnustamise taotlus. Välja peaks selgitama, et VTA-st positiivse vastuse saades ei oleks kattuvaid tegevusi. VTA-st peaks vastus tulema detsembris 2010. Selle ajani ei tohiks nimetatud meetme alt kulutusi teha.

Järgnes arutelu. Ettepanekut toetati: selguse mõttes oleks mõistlik paar kuud oodata. Ettepanekut ei toetatud: tegemist on mesinikele väga olulise meetmega, mida on pikalt oodatud; mesinikel on värsked Taanist saadud kogemused, mida peaks kasutama hakkama.

Otsustati: kuivõrd talvine periood on algamas ja esimesse poolaastasse on praegu planeeritud osta 500 paarumistaru (mida saaks ka hiljem teha) siis otsustati meetme alt (esialgu kuni aretusühingu tunnustamise asjaolude selgumiseni) kulutusi mitte teha. Ajaliseks piiriks on detsember 2010 või kui asjaolud selguvad varem teavitatakse sellest esimesel võimalusel.

Projektijuht küsis kas Avo Meister sai arutelu käigus on eelnevalt esitatud küsimustele vastused?

Jah.

Aleksander Kilk küsis, kas tarude ostuks tuleks võtta pakkumised?

Selgitati, et jah, vähemalt 3 pakkumist.

Otsustati:

- Meetme 1.5. osas võiks veebilehel olla märge ilmunud perioodika kohta ja lühikesed refereeringud, arvestades seejuures, et ei rikutaks autoriõigusi.
- Otsustati, et mesindusprogrammi veebileht peab olema võimalikult lihtsa ülesehitusega/informatsioon kergesti leitav. Mesindusprogrammi ja EML tegevused selgesti erituvad.
- Meede 1.8. Otsustati, et projektijuht küsib Arvi Raielt luba tema kontakti veebi ülesse panemise kohta?
- Meede 1.9. Otsustati, lubada rahastamist, kuid tagatud peab olema mesinike võrdne kohtlemine.
- Meede 4. kuivõrd talvine periood on algamas ja esimesse poolaastasse on praegu planeeritud osta 500 paarumistaru (mida saaks ka hiljem teha) siis otsustati kuni asjaolude täpsustumiseni meetme alt kulutusi mitte teha. Ajaliseks piiriks on detsember 2010 või kui asjaolud selguvad varem teavitatakse sellest esimesel võimalusel.
- Tegevuskava kiideti heaks.

5. Kohapeal algatatud küsimused.

a) Projektijuhi küsimus juba toimunud õppepäevade kohta. Eelmisel juhtkomisjoni koosolekul (08.09.2010) otsustati, et EML edastab Pria`le informatsiooni enne käesoleva tegevuskava heakskiitmist toimuvate õppepäevade toimumise kohta. Seda ka tehti ja Pria käis ka kohapeal. Otsust oleks vaja ühe õppepäeva kohta, mis toimus 04. septembril 2010.a Viljandimaal, seega enne eespool mainitud juhtkomisjoni istungit. Tegemist oli algajatele mõeldud jätkukoolituse neljanda päevaga.

Otsustati: lubada 04. 09. 2010.a Viljandimaal toimunud õppepäeva kulud kanda mesindusprogrammi 2010-2013 1. tegevusaasta I poolaastast.

b) Kas dokumentide ID- ga kinnitamine on aktsepteeritav?

Jah.

c) Kas meetme 1.1 side- ja kontorikulude alt lubatakse kasutada vahendeid projektijuhile töövahendi (sülearvuti ja netipulk, võimalusel ka dok koos lisaklaviatuuri ja -monitoriga) ostmiseks? EML-i kontoris on hetkel üks statsionaarne arvuti, mida kasutab 2 inimest. Samas on arvuti kasutamise võimalus oluline ka väljaspool kontorit.

Otsustati: lubada osta sülearvuti pidades siinjuures silmas programmi vajadusi. Kui projektijuht leiab sobiva pakkumise, siis informeerib ta sellest juhtkomisjoni liikmeid.

d) Kas promomeedet saab taaskäivitada?

Ei. Tuleb esitada uus teavitusprogramm.

e) Aleksander Kilk tõstas küsimuse kas ei peaks olema programmil üks vastutav täitja ja teised organisatsioonid kaasatud? Ettepanek, et vastutav täitja oleks EML.

Küstiti, kas siin on mõeldud seda, et mitu logo on tegevuskaval ja –aruandel?

Ei.

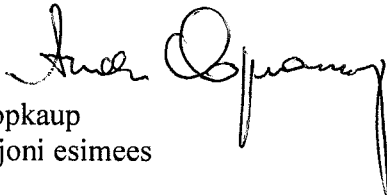
Andres Oopkaup avaldas arvamust, et kui mitu vastutajat, siis ka kõik peaksid võrdselt panustama. Seda ka rahaliste vahendite leidmisel, sest ettemakse programmi raames teha ei saa.

Otsustati: sekretariaat koostab kirja Eesti Kutseliste Mesinike Ühingule ja Saaremaa Meetootjate Ühingule ja küsib, kas nad on nõus, et mesindusprogrammi vastutav täitja on EML.

f) Avo Meister tõstatas küsimuse, vaja oleks kokku kutsuda mesinike, veterinaarkontrollide ja mesindusalaste seadusloojate ümaralaud. Kus Kõik mesindust puudutavad teemad saaksid lahti räägitud.

Arutelu käigus jõuti järeldusele, et tegemist võiks olla sarnase foorumiga nagu on piimafoorum ja lihafoorum, mida korraldab EPKK.

Otsustati: mesinikud panevad kokku neid huvitavad teemad.

Andres Oopkaup
Juhtkomisjoni esimees

Liina Jürgenson
Protokollija